

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/2417

od 17. prosinca 2015.

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2015/789 o mjerama za sprečavanje unošenja u Uniju organizma *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) i njegova širenja unutar Unije

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2015) 9191)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 16. stavak 3. četvrtu rečenicu,

budući da:

- (1) Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/789 ⁽²⁾ primjenjuje se od svibnja 2015. S obzirom da su francuska nadležna tijela u međuvremenu priopćila nova izbijanja organizma *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (dalje u tekstu „navedeni organizam“) na svojim državnim područjima, mjere predviđene tom Odlukom trebalo bi prilagoditi trenutačnoj situaciji.
- (2) Znanstvenim analizama pokazalo se da se na području Unije pojavljuju različite podvrste navedenog organizma. Nadalje, utvrđeno je da je nekoliko biljaka domaćina osjetljivo samo na jednu od tih podvrsta. Stoga bi trebalo izmijeniti definiciju biljaka domaćina kako bi se uzela u obzir ta zbivanja. Iz istog bi razloga bilo primjereni i pružiti državama članicama mogućnost demarkiranja područja samo u pogledu tih podvrsta.
- (3) Kako bi se osigurao pravovremeniji pristup u pogledu popisivanja biljaka domaćina, koje su trenutačno popisane u Prilogu II. Provedbenoj odluci (EU) 2015/789, trebalo bi izmijeniti definiciju biljaka domaćina, Prilog II. trebalo bi izbrisati te bi trebalo objaviti popis biljaka domaćina u bazi podataka Komisije „biljke domaćini na području Unije osjetljive na organizam *Xylella fastidiosa*“.
- (4) S obzirom na izmjenu definicije biljaka domaćina bilo bi primjereni izmijeniti i definiciju navedenog bilja kako bi se osiguralo da su tim pojmom obuhvaćene sve biljke domaćini neposredno nakon njihova uvrštavanja u bazu podataka iz uvodne izjave 3.
- (5) S obzirom na rizik od širenja navedenog organizma u bilo kojem dijelu područja Unije te na važnost ranog djelovanja, od osobite je važnosti uspostaviti planove za nepredviđene okolnosti na razini država članica kako bi se osigurala bolja pripravnost u slučaju mogućih izbijanja.
- (6) Kako bi se olakšala znanstvena istraživanja u svrhu utvrđivanja točnih učinaka navedenog organizma na biljke domaćine, predmetnoj državi članici trebalo bi pružiti mogućnost odobravanja sadnje biljaka domaćina u jednom ili više dijelova područja za sprečavanje širenja u znanstvene svrhe u skladu s uvjetima utvrđenima Direktivom Komisije 2008/61/EZ ⁽³⁾ te osiguravajući zaštitu područja Unije koje još nije pogođeno navedenim organizmom. Međutim takva mogućnost ne bi trebala postojati za područje iz članka 7. stavka 2. točke (c) Provedbene odluke (EU) 2015/789 zbog njegove blizine ostalom području Unije.

⁽¹⁾ SL L 169, 10.7.2000., str. 1.

⁽²⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/789 od 18. svibnja 2015. o mjerama za sprečavanje unošenja u Uniju organizma *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) i njegova širenja unutar Unije (SL L 125, 21.5.2015., str. 36.).

⁽³⁾ Direktiva Komisije 2008/61/EZ od 17. lipnja 2008. o utvrđivanju uvjeta pod kojima se određeni štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti iz priloga I. do V. Direktivi Vijeća 2000/29/EZ smiju unositi u Zajednicu ili premještati unutar Zajednice ili određenih njezinih zaštićenih područja, namijenjeni za pokuse ili u znanstvene svrhe i za potrebe sortne selekcije (SL L 158, 18.6.2008., str. 41.).

- (7) Europska agencija za zaštitu hrane (EFSA) objavila je 2. rujna 2015. znanstveno mišljenje (¹) o tretmanu vrućom vodom sadnog materijala vinove loze u stanju mirovanja protiv navedenog organizma. U tom je mišljenju pokazano da su propisani i preporučeni uvjeti za tretiranje sadnog materijala vinove loze protiv fitoplazme zlatnog žutila vinove loze učinkoviti i protiv navedenog organizma. Stoga je primjereno dopustiti, pod određenim uvjetima, premještanje biljaka *Vitis* u stanju mirovanja unutar i izvan demarkiranih područja ako su te biljke bile tretirane vrućom vodom.
- (8) Uzimajući u obzir osjetljivost biljaka domaćina na zarazu navedenim organizmom te potrebu jačanja svijesti subjekata i sljedivosti u slučaju pozitivnih nalaza, primjereno je predvidjeti i da se biljke domaćini koje nikad nisu uzgajane unutar demarkiranih područja smiju premještati unutar područja Unije samo ako su popraćene biljnom putovnicom. Međutim, kako ne bi došlo do nerazmernog administrativnog opterećenja za prodavače tih biljaka, taj se zahtjev ne bi trebao primjenjivati na premještanje tih biljaka osobama koje djeluju u svrhe koje ne ulaze u okvir njihove trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti.
- (9) S obzirom na ozbiljne učinke koje ima navedeni organizam te na važnost sprečavanja i što ranijeg djelovanja u cilju kontrole mogućih izbijanja na području Unije, sve bi države članice trebale široj javnosti, putnicima, profesionalnim i međunarodnim prijevoznicima staviti na raspolaganje informacije o prijetnji koju navedeni organizam predstavlja za područje Unije.
- (10) Dana 27. srpnja 2015. francuska nadležna tijela obavijestila su Komisiju o prvom izbijanju navedenog organizma u regiji Korzika. Budući da je navedeni organizam pronađen na Korzici na biljkama vrsta koje još nisu popisane kao navedeno bilje, primjereno je ažurirati popis navedenog bilja kako bi se uključile te vrste. Prilog I. Provedbenoj odluci 2015/789/EU stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti.
- (11) Provedbenu odluku (EU) 2015/789 stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti.
- (12) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Izmjene Provedbene odluke Komisije (EU) 2015/789

Provedbena odluka (EU) 2015/789 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. točke (a), (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

- „(a) „navedeni organizam” znači bilo koja podvrsta organizma *Xylella fastidiosa* (Wells et al.);
- (b) „biljke domaćini” znači bilje namijenjeno za sadnju, osim sjemena, koje pripada rodovima i vrstama navedenima u bazi podataka Komisije biljaka domaćina na području Unije osjetljivih na organizam *Xylella fastidiosa*, za koje je utvrđeno da je osjetljivo na navedeni organizam na području Unije ili, ako je država članica, u skladu s člankom 4. stavkom 1. drugim podstavkom, demarkirala područje u pogledu samo jedne ili više podvrsta navedenog organizma, za koje je utvrđeno da je osjetljivo na tu podvrstu odnosno te podvrste;
- (c) „navedeno bilje” znači bilje domaćini i sve bilje namijenjeno za sadnju, osim sjemena, koje pripada rodovima ili vrstama navedenima u Prilogu I.”;

2. Umeće se sljedeći članak 3.a:

„Članak 3.a

Planovi za nepredviđene okolnosti

1. Do 31. prosinca 2016. svaka država članica mora uspostaviti plan kojim se utvrđuju mjere koje je potrebno poduzeti na njezinu državnom području u skladu s člancima 4. do 6.a i člancima 9. do 13.a u slučaju potvrđene prisutnosti navedenog organizma ili sumnje na njegovu prisutnost (dalje u tekstu „plan za nepredviđene okolnosti“).

(¹) Odbor PLH EFSA-e (Odbor EFSA-e za zdravlje bilja), 2015. „Scientific opinion on hot water treatment of *Vitis* sp. for *Xylella fastidiosa*.“ EFSA Journal 2015;13(9):4225, 10 str. doi:10.2903/j.efsa.2015.4225.

2. Planom za nepredviđene okolnosti utvrđuje se i sljedeće:

- (a) uloge i odgovornosti tijela uključenih u te mjere te jedinstvenog nadležnog tijela;
- (b) laboratorij ili više laboratorijskih kojima je izričito odobreno ispitivanje navedenog organizma;
- (c) pravila o priopćavanju tih mera među uključenim tijelima, jedinstvenim nadležnim tijelom, predmetnim specijaliziranim subjektima i javnosti;
- (d) protokoli kojima su opisane metode vizualnog pregleda, uzorkovanja i laboratorijskog ispitivanja;
- (e) pravila o osposobljavanju osoblja tijela uključenih u te mjere;
- (f) minimalna sredstva koja se stavlaju na raspolaganje i postupci za stavljanje na raspolaganje dodatnih sredstava u slučaju potvrđene prisutnosti navedenog organizma ili sumnje na njegovu prisutnost.

3. Države članice prema potrebi ocjenjuju i revidiraju svoje planove za nepredviđene okolnosti.

4. Države članice svoje planove za nepredviđene okolnosti dostavljaju Komisiji na njezin zahtjev."

3. Članak 4. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako se potvrdi prisutnost navedenog organizma, predmetna država članica odmah demarkira određeno područje u skladu sa stavkom 2. (dalje u tekstu: „demarkirano područje“).

Odstupajući od prvog podstavka, ako se potvrdi prisutnost jedne ili više podvrsta navedenog organizma, predmetna država članica može demarkirati određeno područje u pogledu samo te podvrste odnosno tih podvrsta.“

4. Članak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 5.

Zabранa sadnje biljaka domaćina na zaraženim područjima

1. Sadnja biljaka domaćina na zaraženim područjima zabranjena je, osim na mjestima koja su fizički zaštićena od unošenja navedenog organizma njegovim vektorima.

2. Odstupajući od stavka 1., predmetna država članica može odobriti, u skladu s uvjetima utvrđenima Direktivom Komisije 2008/61/EZ (*), sadnju biljaka domaćina u znanstvene svrhe unutar područja za sprečavanje širenja iz članka 7., izvan područja iz članka 7. stavka 2. točke (c).

(*) Direktiva Komisije 2008/61/EZ od 17. lipnja 2008. o utvrđivanju uvjeta pod kojima se određeni štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti iz priloga I. do V. Direktivi Vijeća 2000/29/EZ smiju unositi u Zajednicu ili premještati unutar Zajednice ili određenih njezinih zaštićenih područja, namijenjeni za pokuse ili u znanstvene svrhe i za potrebe sortne selekcije (SL L 158, 18.6.2008., str. 41.).

5. Članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a Odstupajući od stavaka 1. i 4., premještanje unutar Unije, te unutar ili izvan demarkiranih područja, biljaka Vitis u stanju mirovanja namijenjenih sadnji, osim sjemena, može se provesti ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

(a) bilje je raslo na mjestu registriranom u skladu s Direktivom 92/90/EEZ;

(b) što je praktično moguće bliže vremenu premještanja, u skladu s odgovarajućim standardom EPPO-a (*), biljke su podvrgнуте odgovarajućem termoterapijskom tretmanu u objektu za tretiranje koji je za tu svrhu odobrilo i nad kojim provodi nadzor nadležno službeno tijelo, kojim se biljke u stanju mirovanja uranja na 45 minuta u vodu zagrijanu na 50 °C.

(*) Europska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja (*European and Mediterranean Plant Protection Organization, EPPO*), 2012. ,Hot water treatment of grapevine to control *Grapevine flavescence dorée phytoplasma*.' Bulletin OEPP/EPPO Bulletin, 42(3), 490.-492.";

(b) dodaje se sljedeći stavak 8.:

„8. Biljke domaćine koje nikad nisu rasle unutar demarkiranih područja premješta se unutar Unije samo ako su popraćene biljnom putovnicom koja je pripremljena i izdana u skladu s Direktivom 92/105/EEZ.

Ne dovodeći u pitanje dio A Priloga V. Direktivi 2000/29/EZ, nije potrebna biljna putovnica za premještanje biljaka domaćina bilo kojoj osobi koja djeluje u svrhe koje ne ulaze u okvir njezine trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti te koja je te biljke stekla za vlastitu uporabu.”

6. Umeće se sljedeći članak 13.a:

„Članak 13.a

Kampanje podizanja svijesti

Države članice široj javnosti, putnicima, profesionalnim i međunarodnim prijevoznicima stavljuju na raspolaganje informacije o prijetnji koju navedeni organizam predstavlja za područje Unije. Te informacije stavljuju na raspolaganje javnosti, u obliku ciljane kampanje podizanja svijesti, na internetskim stranicama nadležnih službenih tijela ili drugim internetskim stranicama koje odrede ta tijela.”

7. Prilozi se mijenjaju kako je navedeno u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljen u Bruxellesu 17. prosinca 2015.

Za Komisiju
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

PRILOG

Prilozi se mijenjaju kako slijedi:

1. U Prilogu I. abecednim se redom umeću sljedeće biljke:

Asparagus acutifolius L.

Cistus creticus L.

Cistus monspeliensis L.

Cistus salvifolius L.

Cytisus racemosus Broom

Dodonaea viscosa Jacq.

Euphorbia terracina L.

Genista ephedroides DC.

Grevillea juniperina L.

Hebe

Laurus nobilis L.

Lavandula angustifolia Mill.

Myoporum insulare R. Br.

Pelargonium graveolens L'Hér

Westringia glabra L.

2. Prilog II. briše se.